

pokiaľ trestný čin obžalovaného bol kvalifikovaný na miesto prečinu úverového podvodu podľa § 384 tr. z. zločinom podvodu podľa § 50 tr. nov. a § 380 tr. z. Bolo preto treba tohoto zmatku, ktorý nebol vo zmatečnej sťažnosti uplatnený, podľa posl. odst. § 385 tr. p. dbať z úradnej povinnosti, rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o kvalifikácii trestného činu na základe § 33, odst. 1 por. nov. zrušiť a trestný čin kvalifikovať podľa zákona.

Čís. 5882.

Maření exekuce knihovním vkladem zákazu zcizení a zadlužení podle § 364 c) obč. zák. na nemovitost.

Pro skutkovou podstatu přečinu podle § 1 zákona o maření exekuce stačí, směřoval-li úmysl pachatelův k tomu, aby zmařil určitý způsob exekuce, úplné nebo částečné uspokojení věřitele tou cestou, o niž právě jde, a vzešla-li z činu dlužníkovy taková přeměna v jeho jmění, která způsobuje věřiteli obtíže, zvláště průtahy ve vydobytí pohledávky.

Na tom nic nemění, že věřitel mohl tuto překážku snad odkliditi odpůrcím sporem a zda mohl dojít částečného nebo úplného uspokojení z ostatního jmění dlužníkovy.

(Rozh. ze dne 19. dubna 1937, Zm I 382/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 1 zák. o maření exekuce ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. z.

Z d ů v o d ů:

Stížnosti nelze přisvědčiti, ani pokud s hlediska zmatku čís. 9 a) § 281 tr. ř. vytýká, že nalézací soud, shledav ve zjištěném jednání stěžovatelově skutkovou podstatu přečinu podle § 1 zák. o mař. ex. ve směru objektivním a subjektivním, po právní stránce pochybil, poněvadž prý nebylo prokázáno, že obžalovaný zmařil uspokojení svého věřitele B. a že jednal v úmyslu k tomu směřujícím. Podle ustáleného rozhodování zrušovacího soudu se nevyžaduje ke skutkové podstatě podle § 1 zák. o mař. ex. pachatelův úmysl, aby věřiteli vymožení jeho pohledávky vůbec znemožnil a takto věřitele poškodil, nýbrž stačí, směřoval-li úmysl pachatelův k tomu, aby zmařil určitý způsob exekuce, úplné nebo částečné uspokojení věřitele tou cestou, o niž právě jde, a vzešla-li z činu dlužníkovy taková přeměna v jeho jmění, která způsobuje věřiteli obtíže, zvláště průtahy ve vydobytí pohledávky (srovn. rozh. čís. 4795, 3112, 2766 a j. Sb. n. s.). Těmto náležitostem plně vyhovuje zjištěné jednání stěžovatelovo, neboť tím, že za jeho souhlasu a spolupůsobení byl na polovici nemovitosti jemu knihovně připsané vložen zákaz zcizení a zadlužení beze svolení manželky, kterýžto zákaz zapsaný do pozemkové knihy podle § 364 c) obč. z. působí i proti třetím osobám a brání nejen dobrovolnému, ale i exekučnímu zcizení (srovn. rozh. čís. 11.695, 11.896, 11.959 Sb. n. s. civ.),

bylo věřiteli znemožněno, aby ihned neb aspoň v dohledné době na nemovitý majetek dlužníkův mohl vésti exekuci vnuceným zřízením práva zástavního nebo vnucenou dražbou. Na tom nic nemění, že věřitel mohl tuto překážku snad odkliditi odpůřčím sporem (srovn. rozh. čís. 5346 Sb. n. s. a rozh. nejv. s. víd. čís. 2582 víd. sb.). S hlediska § 1 zák. o mař. ex. nesejde ani na tom, zda věřitel může dojíti částečného nebo úplného uspokojení z ostatního jmění dlužníkovy (srovn. rozh. čís. 2095, 2766, 3112 a j. Sb. n. s.). Proto nemá významu poukaz zmáteční stížnosti, že věřitel B. mohl vésti a skutečně vedl exekuci na služební plat stěžovatelův, což napadený rozsudek arci nezjistil. V tomto směru neobstojí však ani výtka neúplnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř., neboť jednak jde tu o okolnost s hlediska § 1 zák. o mař. ex. nerozhodnou, jednak není protokolem o hlavním přelíčení osvědčeno, že při něm bylo přečteno podání soukromého účastníka B., které stížnost snad při tom má na mysli. Obsah tohoto podání ostatně nikterak nesvědčí ve prospěch stěžovatelův, neboť tam se uvádí jen, že vymáhající věřitel, když exekuce na svršky zůstala bezvýsledná, poněvadž zabavené věci byly vylučovány třetími osobami, a když stěžovatel složil vyjevovací přísahu, vedl exekuci na služební plat obžalovaného jako zaměstnance Zemského vojenského velitelství, že však ani tato exekuce nevedla k cíli, poněvadž stěžovatelův plat byl již obstaven jiným věřitelem.

Pro skutkovou podstatu trestného činu podle § 1 zák. o mař. ex. nesejde na tom, zda stěžovatel věděl, že věřitel B. bude svou pohledávku exekučně vymáhati. Naopak rozhoduje jen, zda stěžovateli v době závadného jednání hrozila exekuce, zda si toho byl vědom a zda jednal v úmyslu, aby zcela nebo zčásti zmařil uspokojení věřitele, jak tento pojem byl výše vyložen. S tohoto hlediska je především rozhodné, že stěžovatel v době, kdy svolil ke vkladu zákazu zcizení a zadlužení polovice nemovitosti, byl již pravoplatně odsouzen zaplatiti B. pohledávku 9.160 Kč 95 h s příslušenstvím, poněvadž jeho opravné prostředky byly nedávno před tím zamítnuty, a že stěžovatel, jak rozsudek zjišťuje a zmáteční stížnost nepopírá, o tom věděl. Vzhledem k tomu je zcela bez významu tvrzení stěžovatelovo, že právní zástupce ho ujišťoval, že jeho opravným prostředkům bude vyhověno, a že stěžovatel měl za to, že pohledávka je promlčena. Ze zjištěných skutečností, zejména z toho, že stěžovatel, který od roku 1929 byl spoluvlastníkem nemovitosti, v roce 1936 a to krátce poté, kdy se pohledávka B. stala vykonatelnou, svolil k tomu aby v příčině polovice nemovitosti jemu patřící byl do pozemkové knihy zapsán zákaz zcizení a zadlužení beze svolení manželky, nalézací soud bezvadně usoudil, že stěžovateli při tom šlo o to, by zmařil vymáhání pohledávky B. Správnosti tohoto závěru není na překážku, naopak jí spíše nasvědčuje okolnost, zdůrazněná zmáteční stížností, že k onomu vkladu došlo na naléhání manželky obžalovaného a její tety, která se právě vzhledem ke špatné finanční situaci stěžovatelově obávala, aby nepřišla o peníze, které zapůjčila manželce obžalovaného. Za tohoto stavu věci nebylo třeba bližších úvah o tom, zda si obžalovaný byl vědom, že zákaz zcizení a zadlužení podle § 364 c) obč. zák. brání nejen dobrovolnému zcizení, ale i exekuci, zvláště když se obžalovaný nedostatkem tohoto vědomí v první stolici ani nehájil.